

נהורא

אור העבודה
הפנימית בדרך
הבעש"ט הק

יו"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית

גלוין צא - פר' מצורע - שבת הגדול השפ"ב

הוקם לעיני הגה"צ רבי משה בן רבי יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

נושאי השבוע ב"נהורא"

כאילו יצא ממצרים

שואלן ודורשין בחסידות: אך אפשר להרגיש "כאילו הוא יצא ממצרים"

סדר ההשתלשלות

אש העבודה: בקיעת הקו לתוך החלל הפני והתלבשות א"ק מעל אור הקו

שאור לא ימצא

תנו רבנן מעשה: המחמיר המופלג שגילה באחרון של פסח שנכשל באיסור חמץ

ע"י פרישות מכל שערי היתר והתנזרות מתאוות מיותרות שאינן נצרכות לעבודת הבורא ית', כדי להכין מקום מקודש לאכילת מצה כדכתיב 'מצות תאכל ממנו קדוש'. וע"י שמצמצמים ומגבילים את מעשינו וכוונותינו, אנו מכינים 'כלי' שבו יוכל לשכון ולהאיר אור האהבה.

ואיתא בספה"ק תפארת שלמה (שבת הגדול): 'מצות תאכל במקום קדוש' כו'. התורה מורה לנו דרך הישרה להכין את עצמו טרם יבא יום החג הקדוש לקיים מצות אכילת מצה, יכין את עצמו בתשובה שלימה על כל מעשיו הראשונים להתקדש ולהטהר, כדי שיהיה כלי מוכשר ויהיה בקרבו קדוש להכניס המאכל של מצוה במקום קדוש.

'סור מרע' בחודש ניסן

ובכללות שייך חודש ניסן לעבודת 'סור מרע' ולכן צריך להזהר בפסח מכל משהו חמץ ולהתגרר ב'אתכפיא' לכוף את יצרו שלא לנטות אל כל מה שתתאוהו נפשו אפילו בדברים המתירים על פי תורה (ראה ליקוטי תורה פר' במדבר). ורק לאחר שניקה את עצמו מן החמץ והשאור שהם הדברים העודפים, יכול להמשיך בחודש אייר בעבודת 'אתהפכא' בבחינת 'חמץ ומצה עמו בבית', שיכול להנות מתאוות היתר כדי להוסיף כח בעבודת הבורא ית' (עי' מאור ושמש פר' בא ד"ה וככה; פרי צדיק, עת האוכל את י').

ונמצא שעיקר הדגש בערבי פסחים הוא על 'סור מרע', וכפי שמתבטא בהשבתת חמץ וכיבוד הבית שמסיר מרשותו ומחדרי לבבו כל רבב של חמץ ורוע שאור, וגם הימים הללו של ערבי פסח מסוגלים לכך מצד היות האדם טרוד בהם בהכנות פסח, ואין מנוח לכף רגליו בביתו מפני עבודת כיבוד הבית, וגם אין אוכלין ואין שותין בימים אלו כתיקונם כבמשך כל השנה, וכל תאוות העולם נעשים אצלו עראי. וראוי לכל אחד להוסיף איזה גדר ופרישות להתנזר מתאוות העוה"ז ולהתקדש בקדושה של מעלה, ובכך יכין כלי נאה שישכון בתוכו אור האהבה בחג הפסח, וככל שפורש משערי היתר בערבי פסחים, כך יזכה לקדושת החג ולהשראת אור האהבה האלוקית בחג הפסח.

ובתוך כדי עבודת 'סור מרע' וההתרחקות והפרישות מתאוות העוה"ז, יש לעורר אהבה פנימית בדרך 'עשה טוב' ולשרוף באש קודש את כל התאוות על ידי אור הדביקות והתענוג האלוקי, עד שמרוב הטרדות לחג הפסח ולימוד הלכות החג ועסק ההכנה לקבל קדושת החג, לא יתפסו תאוות העוה"ז מקום בעיניו כלל.

וכתב הבית אהרן (ר"ח ניסן): צריכין להכין עצמן לגאולה ע"י קדושת הימים וביעור חמץ והשבתת שאור ואכילת מצה והחירות. ומזה יקח חיות שירגיש חיות בלימוד ובדיבור ובכל דבר עבודה. ועיקר סגולת עת הזאת הוא להתרחק מהבלי עולם והגוף וממילא יקורב לעבודת השי"ת. ולראות להתקרב לעבודת השי"ת וממילא יתרחק מהבלי עולם ועניני הגוף. והעיקר להכניס עצמו בעומק הלימוד כדי להכין על בוריו. [על פי "אש המועדים" - חודש ניסן]

'יכול מראש חודש'

תחילת עבודה זו היא מראש חודש ואילך, וכפי שכתבו בספרי החסידות כי מה ששאל בעל ההגדה 'יכול מראש חודש' אינו לחינם, אלא משום שקדושת הפסח מאיר ומתנוצץ מתחילת החודש, וכפי שסבר רשב"ג (פסחים ו.) 'שואלן ודורשין בהלכות פסח שתי שבתות קודם הפסח', והיינו מראש חודש ניסן.

ובספר ליקוטי יהודה (חודש ניסן) כתב: איתא בש"ע (סי' תל), שאומרים הגדה בשבת הגדול במנחה, עי"ש. כ"ק א"ז מרן אדמו"ר האמרי אמת"ז צ"ל מגור אמר, שהגאון מוילנא צ"ל מקשה, הא איתא (עיין מכילתא שמות ח, ג), יכול מראש חודש, תלמוד לומר 'ביום ההוא'. ותירץ כ"ק א"ז אדמו"ר מרן צ"ל על פי מה שאמר א"ז הרה"ק החידושי הרי"ם צ"ל בשם הרבי ר' בונם צ"ל, שאפילו מההוא אמינא של הגמרא, אפשר ללמוד לעבודת הבורא ויראת שמים. ונראה שאכן ג"כ כן. והוסיף ואמר, תמיד צריכים לנסות. כל הגלות הוא רק הוא אמינא, ולבסוף תהיה הגאולה שהיא העיקר.

ואיתא בתפארת שלמה (שבת הגדול): עיקר היא ההכנה קודם פסח על המצות הנוהגים בחג הקדוש. וזה הפירוש 'יכול מראש חודש, תלמוד לומר ביום ההוא', פירוש, שההכנה יכול להיות מראש חודש, תלמוד לומר 'ביום ההוא', שילמוד את עצמו שיהיה יכול לומר ביום ההוא לספר יציאת מצרים וכל המצות הנוהגים בלילה זאת צריך הכנה על זה מר"ח. עכ"ל. וכל אחד יכול להרגיש בקרבו מראש חודש ניסן הארת קדושת ימי הפסח, הארת אהבה, ועבודתינו להתחבר לכך על ידי הכנת כלים, ומאות הכלים היא הגבלה וצמצום שבתוכם יוכל האור לשרות, והיינו עבודת 'סור מרע' שעל ידה יתגלה אור האהבה.

כי עיקר אור האהבה אינו מתגלה אלינו אלא בחג הפסח עצמו, והעבודה הנדרשת בימים אלו בתחילת חודש ניסן הוא להכין כלים להארה העצומה שתאיר עלינו בחג הפסח. והכלים הללו הם על ידי עבודת 'סור מרע' בבחינת 'משכו ידיכם מעבודה זרה' ועל ידי זה יוכל להאיר עלינו הארת חג הפסח מתוך רוב אהבה.

הכנת כלים של יראה לאור האהבה

היראה היא 'כלי' בו ישכון אור האהבה. כי כאשר מתגלה לנו בחג הפסח שהשי"ת אוהב אותנו ללא שום תנאי, אסור לחשוב שהותרה הרצועה ואפשר לעשות חלילה ככל העולה על רוחנו מאחר והשי"ת אוהב אותנו כמו שאנחנו, אלא צריך להקדים לכך את הגבולות והצמצום מתוך 'יראה' ופחד, ביראת העונש ויראת הרובמות, כל אחד לפי ערכו ודרגתו, ורק לאחר מכן ניתן לאחוז ולהתחבר אל אור האהבה האלוקית הממלאת אותנו בפסח.

ולכן, לצד חלק האהבה שיש להשקיע בימים אלו של ערבי פסחים ע"י כיבוד ונקיין הבית וע"י לימוד הלכות ועניני החג מתוך אהבה ותשוקה לחג הפסח, יש לצרף בימים אלו גם את חלק היראה, לסור מן הרע ולמשוך ידינו מעבודה זרה,

נהורא מערייא

להכין "כלים" לאור הפסח

הבלבול בערב פסח אינו לחינם, כי לצורך התגלות אור הפסח שכולו אהבה, יש להכין כלים של פרישות מכל תאוות העוה"ז

ראש חדשים

חודש ניסן - קדוש הוא מבוא ועד צאתו. לא רק משום חג הפסח המאיר בקרבו, אלא עיצומו של החודש קדוש הוא לאלוקיו, כי 'ראשון הוא לחדשי השנה' וכל ראשון יש בו קדושה וחביבות יתירה.

חודש זה - כולו קדוש כקדושת ראש חודש, כמאמר הכתוב 'החודש הזה לכם ראש חדשים', לאמר: כל יום מימי החודש יש בו קדושת ראש חודש. מה ראש חודש מושך אחריו את כל החודש כולו, אף חודש ניסן גורר אחריו את השנה כולה (עי' אהבת שלום פרשת החודש).

לפיכך כתב הרה"ק בעל אבני נזר מסוכטשוב זי"ע (שו"ת אורח סי' שלו) "מימים אלו יקרי העקר, שעה ליום יחשב". כי ימים אלו הם שורש וראש לכל השנה, וכל השנה נגרר אחריהם, על כן יזהר מאוד לשמור את החודש כי הנהגתו בימים אלו יש לה השפעה על כל השנה כולה.

המלך של השנה

ה'דגל מחנה אפרים' (פר' בא) רומז על כך את הפסוק 'שמור את חודש האביב', כי 'אביב' הוא אותיות 'אב י"ב', להורות שהוא האב והראש לכל י"ב חדשי השנה הכרוכים אחריו, כי גופא בתר רישא גריר.

ומבאר שהעבודה בחודש הזה היא שהראש דהיינו המחשבה ימלך על כל הגוף, שלא לעשות מעשיו אלא מתוך מחשבה תחילה, בבחינת 'מוח שליט על הלב'. ובה פירש הישמוך ישראל (ר"ח ניסן) את מאמר הכתוב 'החודש הזה לכם', כי 'לכם' אותיות 'מלך' (בעל הטורים, שמות יב, ב), להורות שצריך למלך על הגוף ולכוף את יצרו, בבחינת 'צדיק מושל ביראת אלקים', עד שכל חושיו ואבריו וכל חלקי נפשו הנרמזים בראשי תיבות 'לכם', דהיינו ל"ב לבד מ'ו' שהם כנגד 'נפש רוח נשמה', יהיו מוקדשים להשי"ת, ויעשה עצמו משכן בחדרי לבבו, ואז יוכל להאיר בו אור השכינה כדברי ה'בית עין' (דרוש לפרשת החודש).

ומובא מהרה"ק הרבי ר' ברוך'ל מעזיבוז זי"ע שעל זה רמז הכתוב באמרו 'ועבדת את העבודה הזאת בחודש הזה', כי חודש ניסן יש בו 'עבודה' מיוחדת של 'סור מרע', כנרמז בפסוק (דברים טו, א) 'שמור את חודש האביב' שצריך לשמור את העבודה הזאת של החודש הזה, וכל 'שמירה' היא על ידי סור מרע.

מעשיהם של צדיקים
ודרכיהם בעבודת ה'

תנו רבנן מעשה

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'אגלי טל' וממשיעי 'אש החסידות'

שאור לא ימצא

אלוקים אתה ולמדן. אתה רק צריך להוציא את החמץ, שהוא הישות וגסות הרוח, ולהכניס במקומו 'מצה', שהיא ביטול וענוה...

בסיפור זה משתקף עומק תוכנם של החמץ והמצה. החמץ שנעשה על ידי תפיחת הבצק, מסמל את ההתנשאות, הגאווה ותחושת הישות העצמית, ואילו המצה מסמלת התבטלות, ענווה והעדר ישות עצמית. חג המצות הוא הזמן שבו מושם הדגש על שחרור וגאולה מכבלי הישות והגאווה, ולכן אנו נזהרים בשבעת ימי הפסח מפני החמץ.

איסור חמץ שונה מהרבה איסורי תורה בכך שאיסורו ב'משהו'. אפילו פירור זעיר של חמץ אסור בתכלית בימי הפסח, ואינו מתבטל ברוב או בשישים. פירושו של דבר במשמעות הרוחנית, שאת ההתנשאות והגאווה יש להרחיק לחלוטין ואסור להותיר אפילו 'משהו' של גאווה. שכן כל עוד יש באדם גאווה וגסות הרוח, אומר עליו הקב"ה: 'אין אני והוא יכולים לדור בעולם'. וכפי שנאמר במשלי: 'תועבת ה' כל גב לב'.

החומרה שבה מתייחסת התורה לגאווה ולהתנשאות נובעת מכך, שהיא אינה סתם גורם שלילי, אלא שהיא המקור לכל חטא ולכל עוון. הסיבה הראשית לכך שאדם מסוגל לעבור על רצון ה' נובעת מכך שהוא מחשיב את עצמו למציאות. אילו היה בטל בתכלית לקב"ה - לא היה עולה על דעתו לעשות דבר-מה שאינו עולה בקנה אחד עם רצונו. אך כיוון שיש בו גאווה והרגשת ישות עצמית, על כן נוצר אצלו מצב של 'אני רוצה' מול 'הקב"ה רוצה', ואז אי אפשר לדעת רצונו של מי יגבר.

הגאווה גם מונעת את התשובה. ביסוד התשובה עומדת ההכרה בחטא, ההודאה בטעות. אך האדם הגאה אינו יכול להרשות לעצמו להודות ששגה. גאותו אף עלולה לגרום לו להצדיק את החטא בק"ו טעמים, ואף לעוות את האמת עד-כדי הפיכת חושך לאור ומר למתוק. לכן חובה למחוק לחלוטין כל שריד של גאווה, ואז אפשר להתקרב אל ה'. מקורות: ימות עולם - אמישינו; כתבי חב"ד

יכול היה שמערל להתאפק, ובקול חנוק מדמעות ביקש לדעת פשרו של דבר נורא זה.

'ראשית', הביע את תמיהותיו הנשגבות בפני הצדיק, 'אם ידע הרבי ברוח קדשו שהנני נכשל באיסור חמץ, מדוע לא חש למנוע אותי מזה עד כה?! ושנית', הוסיף ושאל כשפניו דומעות כלפי שמיא, 'הלא מהדר אני כל-כך באיסור חמץ, לקיים מה שנאמר בבאר היטב (אורח-חיים סימן תמ"ז סק"א) בשם רבינו האר"י הקדוש, ש'הנזהר ממשוה חמץ בפסח - מובטח לו שלא יחטא כל השנה כולה', מדוע אם כן בא תקלה זו תחת ידי?!...'

הביט בו בעל התניא בחמלה, והסביר לו:

'כל עוד שלא באת אלי, לא חשתי בהרגשה זו שנכשלת באיסור חמץ. ועל מה ששאלת מדוע עשה לך ה' ככה - הלא תדייק בלשונו של האר"ז ל'הנזהר ממשוה חמץ', לא אמר 'הזהיר' אלא 'הנזהר', שכן בדרך הטבע אי אפשר לו לאדם להיזהר ממשוה חמץ, אולם אתה בריבוי החומרות שלך העלית על דעתך שאכן יש בכוחך להיזהר מכל וכל ממשוה חמץ, לכן הראו לך מן השמים שנכשלת...'

וכשהיה הרה"ק רבי יצחק מאמישינו מספר את המעשה הנורא הלזה, בערב פסח קודם מעמד מכירת חמץ, היה מפטיר ואומר:

'באמת אמרו, שכל עניין מכירת חמץ נראה כמו מעשה ערמה, וגם הוא שלא לצורך, שהרי בלאו הכי אנו מבטלים את כל החמץ כעפרא דארעא, אלא שציוונו רבותינו למכור את החמץ, ולכן עושים אנו כן...'

כך מסופר על אחד מגדולי חסידיו של אותו צדיק בעל התניא, שבצעירותו נודע כעילוי גדול והיה מאלה שהתנגדו לדרכה של החסידות. אך פעם אחת הגיע אל הצדיק הלזה, ודברי תורתו שבו את ליבו, עד שנשאר במקום ושקד במשך חודשים ארוכים על תורת חסידות חב"ד. כשנכנס בפעם הראשונה ל'יחידות' אל רבו, שאל את הצדיק: 'מה חסר לי?!'. השיבו רבי שניאור זלמן: 'לא חסר לך מאומה, כי ירא-

ליל אחרון של פסח, בהיכלו של הצדיק האלוקי רבי שניאור זלמן מלאדי - בעל ה'תניא'. סביב השולחן הטהור מסובים החסידים שזכו לעשות את הפסח בצל הקודש. המה מתענגים על מבועי החכמה הבינה והדעת, הנובעים מפיו הקולח של הצדיק, שפניו מאירות מראש השולחן, באורה הבהיר של קדושת החג.

לפתע נפתחה הדלת, וכולם נעצו בה מבטיהם.

שמערל, כך נקרא לו לצורך הסיפור, נכנס גם הוא להיכלו של הרבי.

'וכי היכן היה שמערל כל ימי החג?! תמהו כמה מן החסידים בלחשיה, 'והלא כבר ראינוהו עומד בשערי לאדי בפרוס ערב החג'.

'פשיטא', לחשו להם יודעיו ומכיריו של אותו חסיד, 'שמערל ירא את ה' מנעוריו, מקפיד הוא מאד על קלה כבחמורה, על אחת כמה וכמה, הקפדה כפולה ומכופלת לו, בהגיע ימי חג הפסח, אזי מהדר הוא באיסור חמץ, בחומרות מופלגות ויתירות. בין היתר נוהג הוא לסגן בערבי פסחים את המים שבבית אכסנייתו, ורק במים מסוננים אלו רוחץ ושותה הוא, משך כל ימי החג. אשר לכן לא נכנס כלל אל בית הרבי, כדי להימנע מלשחות ממים אחרים. ואילו כעת, לרגל אחרון של פסח, שבו נוהגים להקל בחומרות הפסח, הנה זה בא...'

בחרדת קודש פסע שמערל, וניסה למצוא לו מקום קרוב-קרוב אל הרבי, כדי לחזות בנועם עבודת הקודש ולשמוע את האמרות הטהורות המזוקקות שבעתיים.

משהציץ בו הרבי מבין ריסי עיניו הקדושים, נטל קנקן מים שעמד על השולחן, ומזג לו כוס לאורח.

'הא לך מים כשרים?!' נשמע קולו של הצדיק, 'שכן במים שבבית אכסנייתך נמצא חמץ...'

דממה נפלה בהיכל. כל הנוכחים עצרו את נשימתם, והביטו אחרי שמערל שפניו חווירו כסיד.

לאחר שלגם קמעא מכוס המים שהגיש לו הרבי, לא

לאור הביקוש הגדול לחדש את גליונות "אש הפרשה" התחלנו להוציא לאור בע"ה מדי שבת בשבתו סידרה מחודשת עם מאמרים חדשים כאשר בכל שבוע יתלבן ענין בעבודת ה' בדרך החסידות עם מראי מקומות ורחבות אפשר לקבלו אצל המערכת 02-502-6558

מתבוננים בסילודין לימי הפסח הקדושים

הולכים לבער את החמץ מתוך חללי הלב ולבער כל חמירא בעבודת הדביקות עם הספר אשר בית ישראל מתבונן בו לערבי פסחים ולעבודת ימי הפסח

"אש המועדים" - לחג הפסח

ניתן להשיג א"ה במקדים ובחגוניות הספרים

הרוצה לזכות את חבריו בכלל / בית המדרש / ישיבה
וכן להזמנת מרוכזות

יפנה בהקדם למערכת 02-5026558, באם אין מענה נא להשאיר הודעה

פרק כג בקיעת הקו לתוך החלל הפני והתלבשות א"ק מעל אור הקו

שום מבוא ודרך להשיג את הנשמה אלא באמצעות הבלים אלו היוצאים דרך נקבי הגוף, הגם שהם רחוקים בתכלית זה מזה.

ומכאן עולה שאם אנו רוצים להשיג את הנשמה בלי גוף - אין זה אפשרי כלל וכלל, כי הנשמה אין בה הגדרות. ורק מבח הגוף שמלבישים עליה אפשר להשיג איזה השגה מועטת שאינה כלל לפי ערך הנשמה, אבל בכל זאת הרי זו הארה של חיות הנשמה המוסתרת בפנימיות בתוך הגוף.

על דרך זה גם לענין 'הקו' של אור אין סוף שבתוך החלל, לא שייך להשיגו מאחר והוא 'אין סוף', וכדי שיוכל להתגלות נתלבש סביבו הסתר מסויים, כמו שאדם יש לו רעיון עמוק ואינו יכול לבטא אותו, ולצורך גילוי הרעיון מתחיל להלבישו על ידי משלים וכיוצא ב.

וכל שכן לגבי 'אור אין סוף' שאינו רעיון מופשט, אלא הרבה יותר גבוה מרעיון, והוא דומה לעצם החיים שהוא גבוה ונעלה מרעיון ומדברי חכמה, כי בתחילת הבריאה האציל הבורא ית' שפע של 'חיים' לעולם, והוא בחינת 'הקו' שהוא השפעת החיים לעולם הנרמז ב'משענת' שיש לה צורה של 'קו' ששלח אלישע לתת על ידה חיים כדי להחיות את הנער, ושפע זה של 'הקו' מתלבש סביבו לבוש והסתר שמצמם את אורו ונפעל בו צמצום אחר צמצום עד שהוא מתעבה והופך לרעיון ומשם מתעבה למידות ומשם לעשייה גשמית ממש.

ואיתא בספה"ק דברת שלמה (פר' יושג) וז"ל: האדם צריך שידע שנפשו וחיותו דבוק בחיות הבורא ב"ה הממשיך לכל הנבראים, כמו שנאמר (תהלים טו) 'ואתה מחי את כולם', וכל זה הוא בגין דישתמודעין ליה, כי כשאדם משיג זה ויודע וזוכר תמיד לנגד עיניו כמו שנאמר (תהלים טז) 'שוייתי ה' לנגדי תמיד'. וכשיודע זאת יבין גדלות הבורא ב"ה וידבק ויקשר עצמו במקור הרחמים והחיים אשר ממנו נמשך החיות לכל החי שהוא למעלה מהעולמות והצמצומים, כי שם הוא בלי גבול.

ולכן אמרו חז"ל (פסחים טו) עתידים צדיקים להחיות מתים שנאמר (זכריה ח, ד) 'ואיש משענתו בידו מרוב ימים' ולמדו גזירה שוה ממשענת אלישע. וצריך להבין למה תלוי תחיית המתים במשענת. אך כי החיות הנמשך באדם הוא כמו 'קו' ומטה, אמנם כשאדם מבין שהמשכת חיותו הנקרא קו ומטה הוא דבוק במקור החיים, הוא נקרא משענת כמו המטה שאדם נשען עליו כן המקור הוא נשען על חיות האדם הנקרא קו ועל ידי זה ממשיך חיות ושפע ממקור החיים דרך המשכה שהוא קו ומטה הנקרא וא"ו וזהו בויון תתקשר כו' ולכן הזהיר אלישע לגחזי שלא יפסוק בדיבור בהליכתו כי צריך דביקות גדול למקור החיים ולהמשיך דרך המשענת ולדבק אל פי הנער שיחיה, וגחזי לא כן עשה, שהפסיק בדיבור ואמר התאמין שהמטה הזה מחיה מתים, ומחמת שלא האמין עקר אותו משורשו. מה שאין כן הצדיק שמאמין ומדבק בשורשו יכול להחיות מתים וזהו (חבקוק ב, ד) 'צדיק באמונתו יחיה'.

ובאופן זה התחיל להתגלות מעט הקו של אור אין סוף שבתוך החלל על ידי צמצומים שונים, כאשר מעל הקו התלבש 'כלי' דק מאוד [היינו הגדרה והשגה] הנקרא 'אדם קדמון', שהוא כדוגמת גוף האדם המתלבש על נשמתו, וגם אותו כלי הנקרא 'אדם קדמון' הוא גבוה ונעלה עד אין חקר, בדרגת כתר כל הכתרים שאינו מושג כלל, אך לגבי הקו אור אין סוף שבתוכו הוא נחשב לגוף לעומת הנשמה, ומשם דרך נקבי הפנים של 'אדם קדמון' בקע ויצא הבל מועט ומצומצם של הקו אור אין סוף כלפי חוץ, אך גם הבלים אלו הם גבוהים ונשגבים כ"כ שלא שייך בהם גילוי כלל, ורק ההבלים הנקראים 'אורות העינים' שבקעו כביכול דרך נקבי העינים אדם קדמון, מהם התחילה להיווצר גילוי מועט, ולאחר

מאוצרותיו של מוה"ר יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
ממשפיעי "אש החסידות"

בקיעת קו אור אין סוף

בפרקים הקודמים נתבאר כי בתחילה היה הכל מלא רק באור אין סוף, ובאופן כזה לא שייך להאציל העולמות שהם בעלי סוף וגבול, ועל כן צמצם הבורא ית' את 'האור אין סוף' והעלים אותו בתוך 'האין סוף', ונשאר 'חלל פנוי' בלי אור אין סוף, ואז נתגלה מאליו כח הסוף והגבול שהיה כמוס תחילה בתוך אין סוף, אלא שעד עכשיו לא היה ניכר מחמת ריבוי האור האין סוף, ועתה כאשר נסתלק האור האין סוף והבלתי גבול, ניכר כח הסוף והגבול שממנו יכול להתחיל האצלת העולמות.

וגילה הארז"ל כי בתוך החלל הפנוי, מקום ההסתר, החושך והגבול, בקע 'קו' של אור אין סוף, והתגלות כזו היתה גם בתוך הבריאה בעת מעמד התורה, כאשר נעשה 'חושך ענן וערפל' בבחינת הסתלקות האור, ואז נבקעו הרקיעים העליונים ונגלה כבוד ה' היינו עצם האור האין סוף שלמעלה מהשגה, באמצעות התורה שהוא גילוי אלוקי, אור בלתי בעל גבול, בתוך עולם הגבול - "אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו".

כאשר אור אלוקי שלמעלה מגבול בוקע ונכנס לתוך מקום הגבול, מתבטל הגבול לגמרי כשרגא בטיהרא. וכך הרגישו כלל ישראל בעת המעמד האדיר של מתן תורה אשר פרחו נשמתו, עד שהפצירו במשה (שמות כ, טו) 'ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלקים פן נמות', וכן נאמר (דברים ה, כג-כז) 'ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדולה הזאת אם יוספים אנחנו לשמוע את קול ה' אלהינו עוד ומתנו, כי מי כל בשר אשר שמע קול אלקים חיים מדבר מתוך האש כמונו ויחי'.

מאז והלאה נשארה בקביעות בתוך הבריאה האפשרות להתחבר עם האור האלוקי שלמעלה מגבול ומידה על ידי התורה הקדושה, ועל ידי האמונה, שמאמינים בדבר שאין השכל המוגבל מכריח, אלא בדבר מופשט, מחמת שהנשמה - שהיא חלק אלוק ממעל ששורשה באין סוף ב"ה - מרגישה את המציאות הזאת, אע"פ שאינה יכולה להסביר בדרך שכל והגיון את אמונתה.

וזהו היחוד הנפלא של 'מתן תורה', שהאור האלוקי שהוא בלי סוף ובלתי תכלית, נעלם מכל רעיון, ירד ונתגלה כאן למטה לישראל על ידי משה רעיא מהימנא, אשר זהו בחינת ה'כתרים' שנתעטרו בהם בני ישראל בקבלת התורה, כמו הכתר שעל גבי הראש ומעל תפיסת השכל (ראה ליקוטי תורה פר' ויקרא ד' ע"ד), ואלו הם שתי בחינות ה'מקיפים' שמעל הראש הנקראים 'חיה יחידה' שהיא הדביקות האלוקית שלמעלה מהשגת השכל.

ואיתא בספה"ק ישראל קדושים (אות ו) להרה"ק רבי צדוק מלובלין ז"ל, וז"ל: והם הכתרים שזכו להם כל ישראל בשעת מתן תורה כמו שאמרו בשבת (פס) דעתיד להחזירם לנו להיות שומחת עולם על ראשם. שהכתר הוא למעלה מהראש וקומת אדם שהוא נעלם מהשגת אדם בעולם הזה שהוא השגת הדבקות הגמור דלא יראני האדם וחי, רק בשעת מתן תורה קודם שחטאו דנאמר עליהם אז (דברים ד, לג) 'השמע עם וגו' כאשר שמעת אתה ויחי'. דאז היו במדריגת 'אלהים אתם ובני עליון' וגו' דהיו חירות מיצר הרע וממלאך המוות. והם 'שני כתרים' כנגד 'נעשה ונשמע' היינו 'תורה ומצוות' שהם כוחות 'גוף ונפש' כידוע דהנשמה לנשמה חלוקה לשנים 'חיה ויחידה', ושניהם כלולים בחד.

שלושת הדילוגים

ומובא במאמרי חסידות כי המקום הזה שהאור אין סוף נכנס לתוך החלל הפנוי באופן של חוט דק הנקרא 'קו', הוא

אחד משלשה דילוגים שכביכול דיגל השי"ת ה' להתפשט מעצמותו כדי לברוא את העולם, וכנגדם אומרים שלוש פעמים 'קדוש קדוש קדוש', כי 'קדוש' הוא מלשון קדוש ונבדל, שאין כלל יחס וערך בין דרגה אחת לרעותה [כמובא בספר לקוטי הגהות על ספר התניא (עמ' פט) בשם ר' הלל מפאריטש].

בחינת 'דילוג' היא באופן שיש מרחק עצום באין ערוך בין דרגה אחת לרעותה, והדרגה הנולדת הפוכה במהותה מהדרגה המולידה אותה, עד שאי אפשר לייחס כלל ביניהם יחס של עילה ועלול או סיבה ומסובב, ועל דרך משל כמו חכמה שכלית שנעשה ממנו אבן גשמי, שהמרחק ביניהם הוא עצום באין ערוך, בבחינת 'דילוג', וכל זה הוא רק משל על הפלאת ריבוי המרחק, אבל באמת אי אפשר לתאר כלל את המרחק המוחלט.

וזה סדר הדילוגים:

הדילוג הראשון הוא מבחינת ההעלם המוחלט של עצמותו ית' לגילוי של 'אור אין סוף' [מהעלם לגילוי].

הדילוג השני הוא מ'אור אין סוף' שיש בו גבול ובלתי גבול, לגילוי ה'קו' שהוא התגלות הגבול [מבלי-גבול לגבול].

והדילוג השלישי הוא מ'קו' שיש בו רק אחדות ה', לעשר ספירות שהם שורש העולמות נפרדים שיש שם ריבוי פרטים [מאחדות לריבוי].

התגלות האור דרך נקבי ההסתר

עתה לאחר שנתבאר ענין הצמצום, החלל הפנוי, וגילוי קו אור אין סוף הבוקע לתוך החלל הפנוי, יתבאר חלק נוסף בסדר ההשתלשלות, והוא ענין ה'התלבשות' מעל הקו, כי ה'קו' הוא אור אלוקי עליון בלתי נתפס, ואי אפשר להשיגו רק כאשר מולבש עליו לבוש שהוא בחינת 'כלי', ורק כאשר האור שוכן בתוך כלי יש אפשרות להשיג את האור.

אלא שגם לאחר שנתלבש עליו כלי, עדיין ה'כלי' בלתי מורגש, כי הוא במקום גבוה שלמעלה מעולם האצילות ששם אין שום הגדרה ותפיסא, ובכל זאת יש כאן התחלה דקה מן הדקה של מציאות רוחנית, והיא נקראת 'אדם קדמון' [אשר מרוב יראה כינהו בראשי תיבות 'א"ק'] דהיינו המציאות הראשונה שייך לדבר עליה, ומציאות זו נחלקת ל'פנימיות אדם קדמון' שזהו אור הקו הפנימי, הנעלם והאין סוף, ול'חיצוניות אדם קדמון' שזהו הכלי והלבוש המתלבש מעל הקו, וגם כלי זה עדיין נעלם שאי אפשר להבין מהותו ומציאותו, וכפי שכתב הארז"ל שאסור לעסוק בענין זה, כי לא שייך לדבר במקום עליון כזה שום הגדרה.

וביאור הענין הוא, דהנה בכל אדם יש גוף ונשמה. הנשמה מוסתרת בפנימיות האדם ואינה ניכרת בחוץ. אבל אורה בוקעת דרך נקבי האדם, כגון ההבל שבפיו - רוח ממלא - הוא מבח הנשמה, וכן הרוח שנופח מהחוטם הוא רוח חיים של הנשמה שבאפו, וכן כח הראיה והשמיעה, שהם כוחות הנשמה הבוקעים דרך נקבי הפנים. וכן דרך הארת פני האדם אפשר להבחין את אור נשמתו, כי הפנים הוא כמו חלון שעל ידו משתקפת הנשמה, בסוד 'חכמת אדם תאיר פניו', וגם כאשר מבקשים מן האדם לקנות או למכור איזה דבר אפשר להבחין על מצחו האם באמת רוצה בכך, כי המצח הוא מקום הארת הרצון הפנימי.

ובכל זאת, ההבל המועט של הנשמה הבוקע ויוצא דרך נקבי הפנים, אינו מתקרב כלל ועיקר אל עצם מהות הנשמה שהיא פשוטה ורוחנית, והוא רק גילוי מצומצם באין ערוך, היינו שאין ערך כלל בין עצם הנשמה האלוקית לבין ההבלים הגשמיים הבוקעים מתוכה דרך נקבי הגוף, ומכל מקום אין

שאלת השבוע (ב)

הנה קרב חג הפסח אשר חייב אדם לראות את עצמו בכל דור ודור כאילו הוא יצא ממצרים, ורציתי לידע איך אפשר להתכונן לזה ולהרגיש באמת כאילו אני יוצא ממצרים.

שואר"ן ודורש"ן בחסידות רב שיח בעבודת ה'

האור החיים הקדוש עה"פ אל מוציאם ממצרים שבכל שנה מתבררים עוד ניצוצות הקדושה שנפלו במצרים וענין זה הן בכלל ישראל והן בפרט וכמ"ש השפ"א [תרל"ט ד"ה כל] כי יציאת מצרים אין לו סוף וכמ"ש אילו לא הוציא וכו' הרי בנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים. עוד כתב השפ"א שם [ד"ה ואפילו] מ"מ ע"י הסיפור נגאלין מתחת יד היצר הרע ומתעלן ביותר.

ברם חידוש נורא חידש שם [ד"ה ברוך] שלכן הוצרכנו אח"כ לגלות שאר מלכויות להשלים ד' מאות שנה ולכן נקרא בחפזון וכו' יעו"ש וכבר כתבו כן התורת חיים חולין צא: והמגלה עמוקות עה"פ אל תירא מרדה מצרימה ותו"ד הסוד ונתתם החמישית לפרעה שהיה מן הראוי להיות משועבד ת"ל שנה וראה הקב"ה לדלג על ההרים ולא הוי רק חמישית וכו' יעו"ש וכמ"ש שאכן איננו עבדי פרעה אבל השעבוד לא נפקע לגמרי ועדיין יש מקום לגאולת הנפש שזה מתעורר ומתחזק כל שנה עוד דרגה עוד דרגה.

עוד דברים מופלאים על התעוררות הרצון כתב השפ"א [תרל"ו ד"ה ויש] כי הפנימיות של המועדות יש לנו עתה וכו' כי תיקון המקדש היה בחיצוניות ועתה הוא בפנימיות וכו' ואפשר עתה יכולים להתדבק ביותר דאין יפה יותר מן הפנימיות וכו' ובלי ספק ההשתוקקות והרצון של בני ישראל בכל מועד עולה למעלה.

ומעתה כל בר דעת ינצל כל רגע להיות יושב ומצפה הן בסוד מרע והן בעשה טוב במחשבה דיבור מעשה נר"ן לליל שימורים להיות מיסב אתכא דרחמנא ולזכות לגאולה אמיתית ולעשות סדר על כל השנה כמ"ש המהר"ל זי"ע ונזכה עוד השתא לאכול מן הפסחים אשר יעלה על קיר מזבחך ברצון אמן.

העולם הוא מינומום השקעה ומקסימום ריוח, רק יום או יומים קודם מתחילים להתבונן, ודבר זה אינו עולה יפה, דלעורר את הרצון ואת התשוקה הפנימית צריך זמנים טובא לזכות לזה והאיך יבוא נפש הישראלית לליל פסח ויתחיל להתבונן בעצמו מה עם רצונותיו כאילו הוא יצא ממצרים והוא עדיין לא היה במצרים בהרגשה ובתשוקה שהוא בגלות וכעבד ישאף צל לצאת מתחת עול הקליפה הטמאה, וכדלהלן.

והדברים קל וחומר, ומה אם צדיקי אמת שכל חשקם ומגמתם עלי אדמות היא לעשות רצון קונם יושבים ומצפים לבוא היום הגדול הזה אשר לילה כיום יאיר ולזכות לגאולה אמיתית, אנו אזובי קיר עכא"כ שיש לנו לשאוף ולצפות ליל גדול זה וכמ"ש השפ"א [תרנ"א ד"ה ליל שימורים] כי מצפים גם בשמים לבא ליל גאולה ומכל שכן למטה שיש בכל השנה לשמור ולצפות לליל זה, וכפי השמירה ששומרים ומצפים לליל זה כל השנה כך נפתח הארת הגאולה בליל שימורים.

עוד יש לבאר ולדון בענין ההכנה, דהרי חייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים, והוא מן המצוות הקשות שבמקדש. והנה ב"ה אכשר דרא הרבה אנשים מרבים בביאור המדרשים באופן חי ומוחשי כי הדמיון הטובה, ובפרט השתא בשעת המלחמה הידועה באירופה מאוד קל לקרב אל הלב, וענין זה לעורר את הלב באופן מוחשי מקורו במצוות הפסח כמו שכתב החינוך במצוות עצם לא תשברו בו מאמרו הידוע אחרי הפעולות נמשכות הלבבות, אבל כל זה לעורר את ההרגשה בשעבוד וגאולה הגשמי.

אבל עיקר העבודה לעורר את הלב בהרגשת שעבוד הלב וגאולת הנפש לצאת מיד פרעה וחילותיו הטמאים והיות עבדי ה' וביותר כידוע שבכל חג מתעורר רשימו וענין מה שהתעורר בימים ההם כן הוא בזמן הזה כידוע מאמרו של סניגורן של ישראל בעל קדושת לוי זי"ע, ובשלמא בכל חג עיקר הענין הוא מדירגה חדשה ואור חדש ביתר שאת באופן יותר נעלה אם זה קבלת התורה אם זה קבלת עול מלכותו וכו'.

אבל ענין כאילו הוא יצא ממצרים הוא דבר קשה, שהרי ע"כ שהוא במצרים ותחת יד פרעה באופן רוחני וזה ע"כ לא קיים, וביותר הרי אז היו עבדי פרעה והשתא כבר איננו עבדי פרעה רק עבדי ה', והאיך שייך לעורר את הלב כאילו אנו במצרים בשעבוד הגשמי, וכידוע מאמרו של מרן החת"ס זי"ע למה מברכין ברכת גאל ישראל אחר הסיפור הרי הוי ברכת המצות שצריך לברך קודם המצווה אלא כמו גר שנתגייר שמברך אחר הטבילה דקודם הטבילה אינו בר מצוה הו"ה אנו קודם הסיפור אנו משועבדים במצרים ועתה אנו בני חורין והאיך ישיג את הדבר הזה.

ברם, דבר גדול כתב רבינו בעל

תשובת הרה"ג רבי משה יונה בראון שליט"א ר"מ בשייבה לצעירים דעת תורה אלכסנדר ב"ב

ההבדל הידוע בין חודשי תשרי לניסן מבואר מפי ספרים וסופרים, שתשרי הוא תשובה מיראה, וניסן הוא זמן של תשובה מאהבה, פוק חזי בספרי "אש המועדים" בשפה ברורה ונעימה.

אבל יש להתבונן בשתי הבדלים משמעותיים נוספים ששורשן אחד ולבאר מה הן ועל למה באו:

א. חודש תשרי קדם לו אלול והוא הכנה דרבה לקראת הימים הקדושים המשמשים ובאים תקיפי במצוות, וחודש ניסן לא מצינו כמעט בספרן של צדיקים הן הקדמונים והן רבותינו הבעש"ט הקדוש ותלמידיו.

אכן מצינו בהלכה הרבה גופי תורה, הלכות בדיקה וביטול וביעור חמץ שללמדם לא יספיק חודש אחד, וכן מצינו קצת מראה מקומות בספרן של צדיקים:

א [החסד לאברהם הידוע שלשושים יום קודם החג מתחילים לצאת משערי טומאה.

ב] דברי תשובת הריד"ז שע"כ עיקר טעם של חמץ במשהו ענינו לבאר הרע מקרבינו.

ג] ידוע מאמרו של הרה"ק ר' פנחס מקוריץ זי"ע באמרי פנחס שע"י שאדם טורח בביעור חמץ שוכח עסקי עצמו ועי"ז פושט צורה ולובש צורה ויכול לקבל אור וחיות חדש לפסח ועי"ש עוד.

מ"מ עיקר חסר מהספר ולא מצינו מקום נרחב להתגדר בהם.

ב. עוד חילוק יש בין חודש ניסן לחודש תשרי, שבתשרי עיקר מצוות החודש הוא בבית ה' מקדש מעט ברוב עם, ומצוות חודש ניסן הוא בעשיית מצוות גשמיות לחוד בביתו הגשמי של היהודי. והלא תימה היא, שקבלת מלכותו באהבה לא יתקיים באופן נעלה ונשגב ביותר בבית ה'.

והנראה בזה, דהנה ידוע דברי האברבנאל שמטרת שיעבוד יציאת מצרים היא להרגיל את בני ישראל בקבלת עול מלכותו ית' דהאיך שייך לקבל עול מלכות בלי הרגל של קבלת עול, ורק ע"י שעבוד מצרים יכלו לקבל עול מלכותו.

והנה ידוע שבמכת חושך מתו רוב בני ישראל משום שלא רצו לצאת מתחת יד פרעה, ולכאורה מי לא רצה לצאת ממצרים, אך יציאת מצרים פירושה לקבל עול מלכותו, וזו אינה מן הקלות, והמכוון שקבלת המלכות הינה ענין פנימי שמתעורר מעצמו מתוך רצון האדם, ובאם זה בא בכפיה וכוח אין זה ענין 'מלכות' רק 'ממשלה', וכמ"ש ומלכותו ברצון קיבלו עליהם.

ולכן לא פירשו רבותינו מצוקי ארץ מהו ענין ההכנה לפסח, שהרי ענין ההכנה לתשובה מאהבה הוא דבר התלוי בתבונה דליבא להגדיל את הרצון ולעורר את האהבה אהבת רעים בקבלת עול מלכותו, ואדרבה, אהבה התלוי בדבר סופו להתבטל, ובאם היו תולים את קבלת מלכותו דוקא בבית ה' הרי זו אהבה התלוי בדבר, ואדרבה, קבלת עול מלכות פירושו שבכל אופן ובכל מצב הינו מקבל מלכותו, בין בביהמ"ד ובין בביתו.

ואדרבה, זהו עיקר העבודה הקשה, לעורר רצון הלב וכעבד ישאף צל כמ"ש בעל החינוך על קבלת התורה, ל"ש קודם יציאת מצרים, ובפרט בזמנינו אנו שמאמר

קוראי "נהורא" מוזמנים לשלוח שאלות ותשובות, רעיונות ומראי מקומות - הנוגעים לתורת החסידות, למערכת עד יום שני בערב. את השאלות והתשובות אפשר למסור עד יום ב' בצהרים: בפקס 02-5702061 בטל. 02-5026558 או באימייל 02-5026558@gmail.com